
Možné scénáre územního rozvoje města Bratislava na základě multikriteriálního hodnocení

Jaroslav Burian, Martin Jančovič, Stanislav Šťastný, Eva Čulová
Dana Drobniaková, Lucia Trajterová, Vladimír Hurta, Martin Berežný

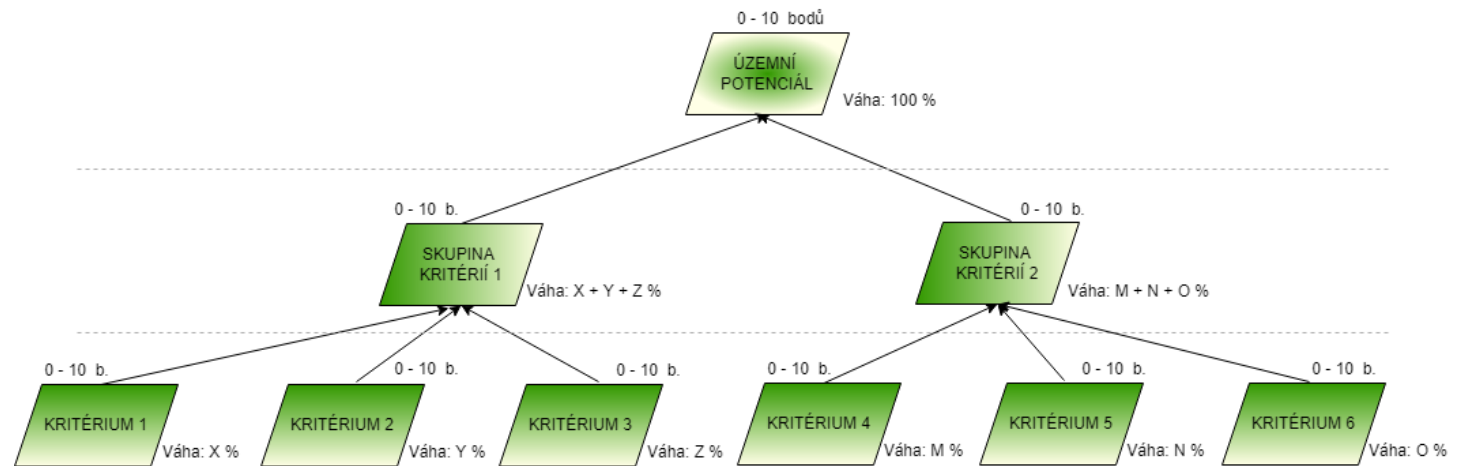
Cíle projektu

---

1. Součástí tvorby **prognózy územního rozvoje Bratislavy**
  2. **Podklad pro plánování rozvoje** v dlouhodobém horizontu
  3. Stanovení **potenciálu území**
  4. Optimalizovat **budoucí vývoj** města
  5. Modelování **scénářů** potenciálního rozvoje (OPT, BAU, PES)
  6. Analýza zmien vybraných **ekosystémových služieb**
  7. Vytvořit podklad pro zpracování **nového ÚP**
-

Základní princip modelování potenciálu

- Multikriteriální hodnocení
- Vážené překrývání vrstev (14-25)
- Výpočty dílčích kritérií pomocí prostorových analýz
  - Vzdálenostní
  - Síťové
  - 3D
  - Morfometrické

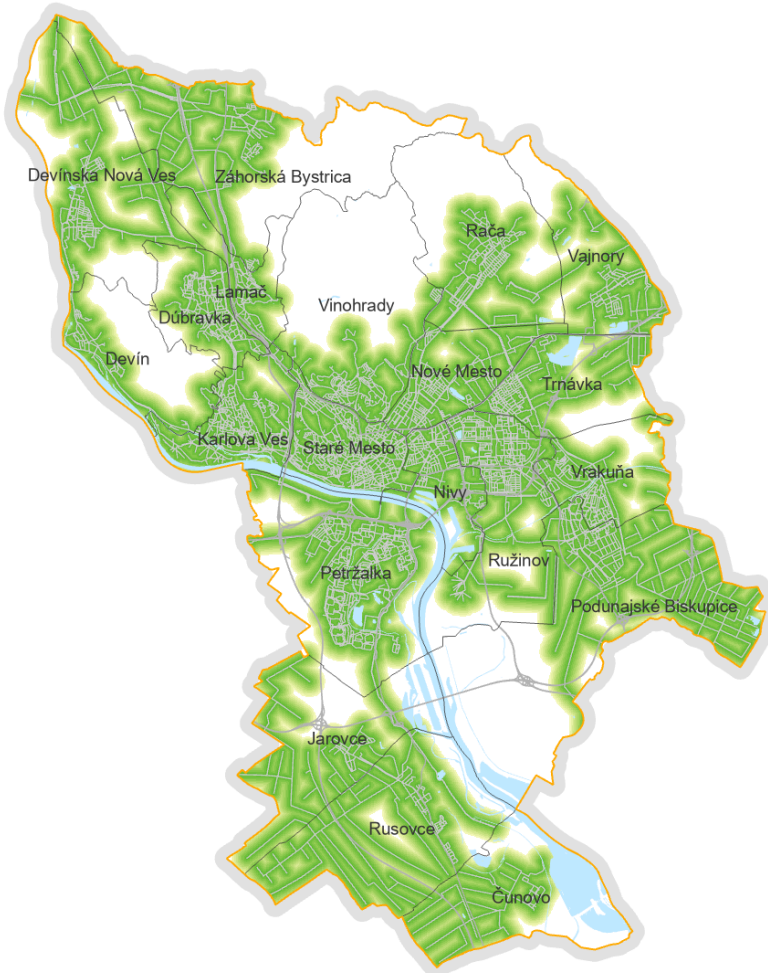
Kritéria

Skupina kritérií	Kritérium	Váha
Majetkové vztahy	Vlastnictví parcely	5 %
	Počet vlastníků parcely	5 %
Životní prostředí	Čistota ovzduší	5 %
	Hluková zátěž	4 %
	Zastoupení kvalitních ploch zeleně	5 %
	Dostupnost zelených ploch na obyvatele	6 %
Občanská vybavenost a služby	Dostupnost nákupního centra	2 %
	Dostupnost mateřské školy	4 %
	Dostupnost základní školy	4 %
	Dostupnost základní zdravotnické péče	4 %
	Dostupnost zařízení sociální péče	2 %
Rekreace	Dostupnost dětského hřiště	5 %
	Dostupnost sportoviště	4 %
	Dostupnost místa každodenní rekreace	4 %

Skupina kritérií	Kritérium	Váha
Morfologie terénu	Intenzita slunečního záření	5 %
	Členitost terénu	4 %
Dopravní infrastruktura	Dostupnost městské hromadné dopravy	6 %
	Dostupnost regionální hromadné dopravy	3 %
	Četnost spojů veřejné dopravy	5 %
	Vzdálenost obslužné komunikace	4 %
Technická infrastruktura	Vzdálenost vodovodu	4 %
	Vzdálenost plynovodu	2 %
	Vzdálenost kanalizace	3 %
	Vzdálenost elektra	3 %
	Vzdálenost teplovodu	2 %

Kritéria

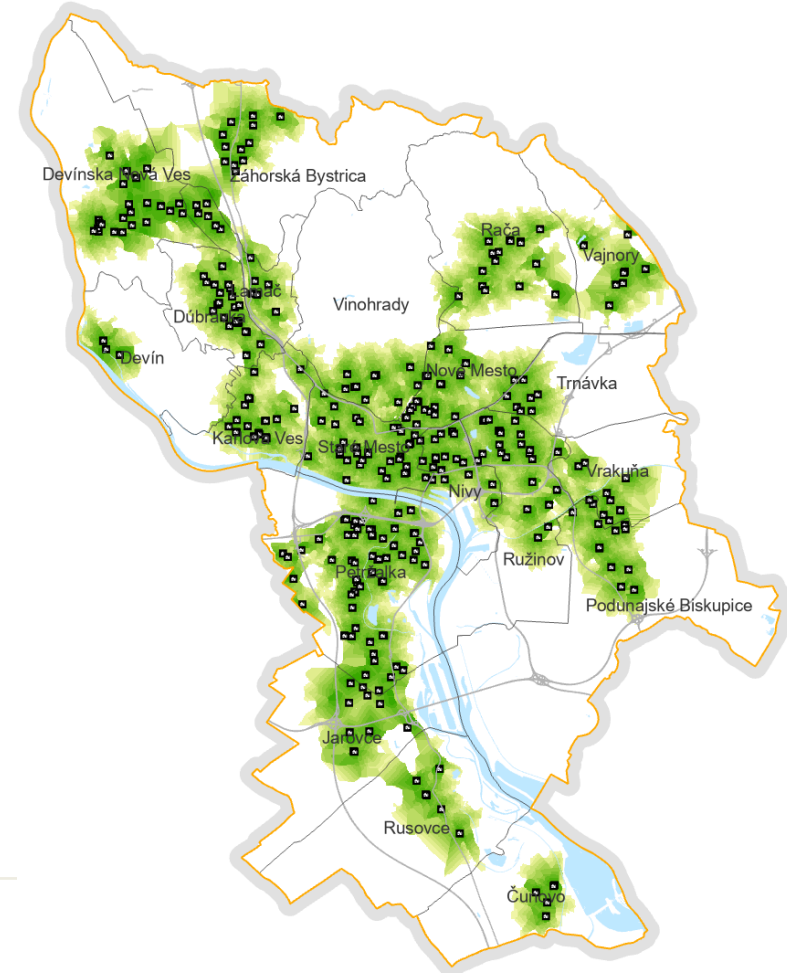
Vodovod

Oslunění

Dostupnost školky

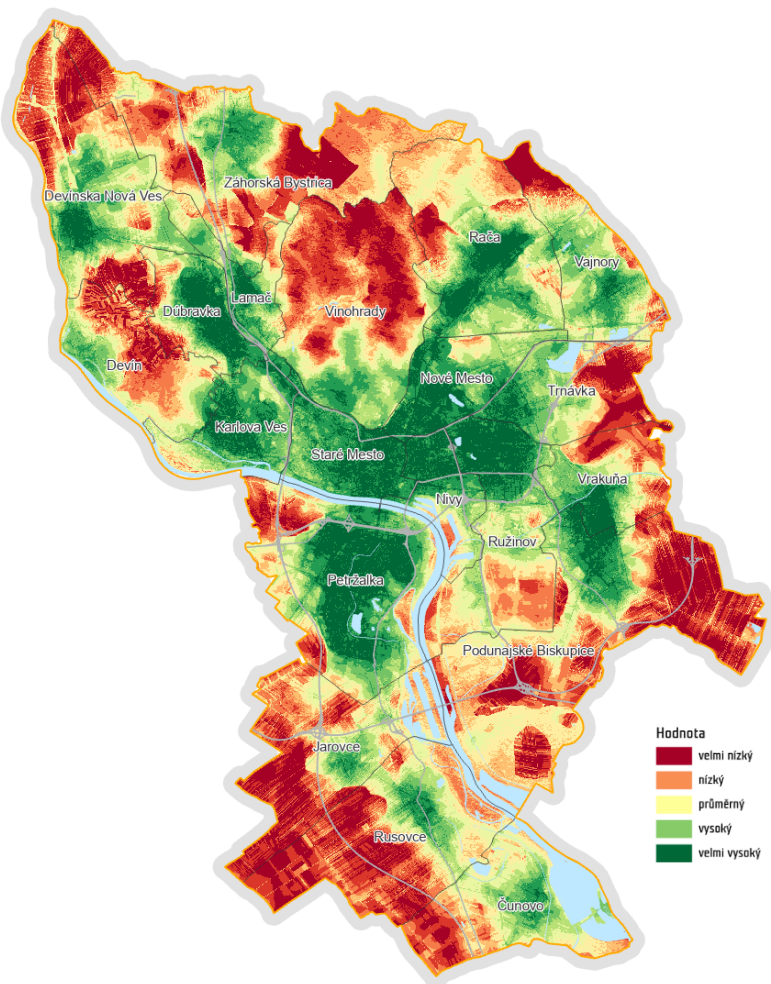
Kategorie územního potenciálu

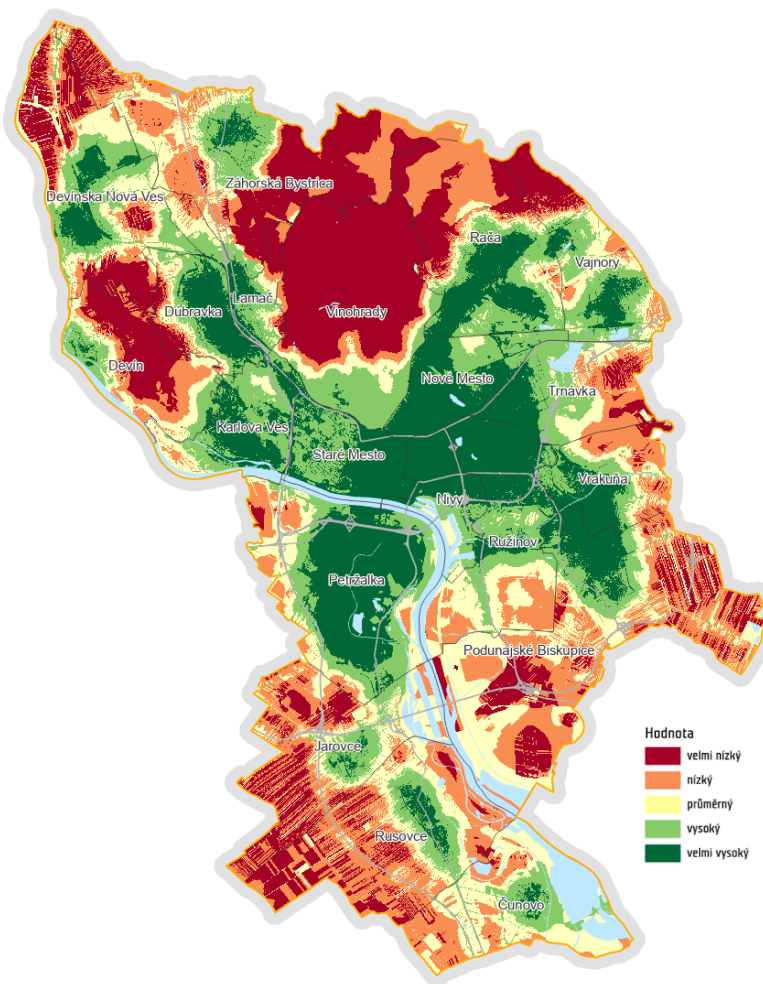
- Bydlení
  - Výroba, skladování a rušivé formy občanské vybavenosti
  - Občanská vybavenost
  - Volný čas a sport (veřejná sportoviště a hřiště)
  - Městská a krajinná zeleň
-

Kategorie územního potenciálu

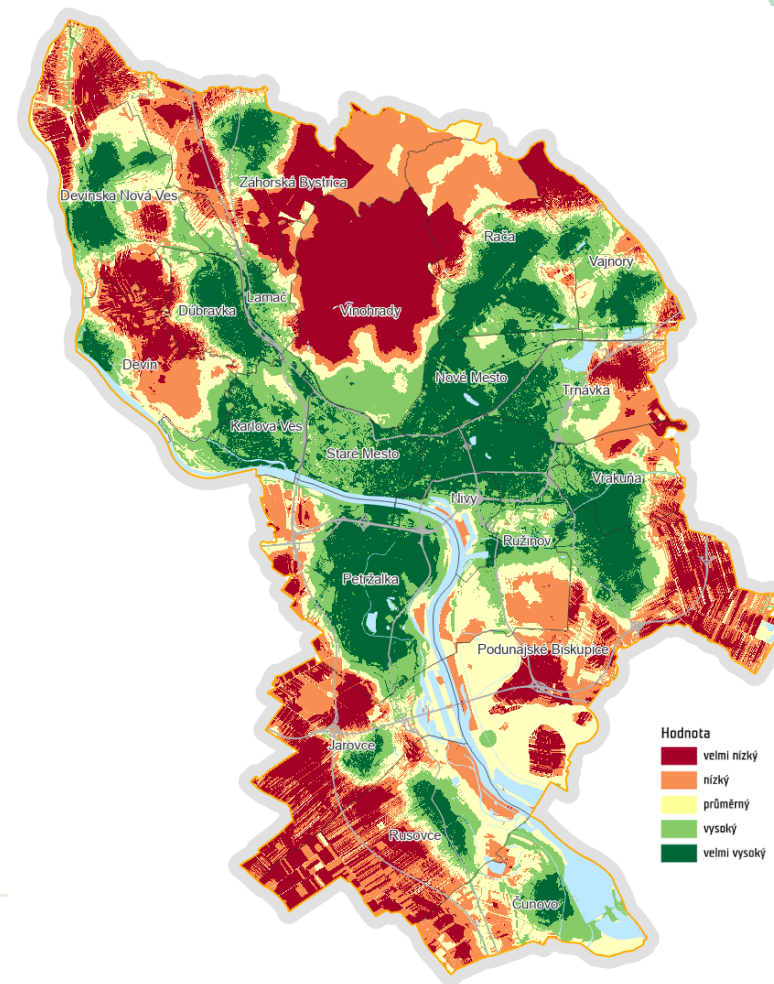
Bydlení

Občanská vybavenost

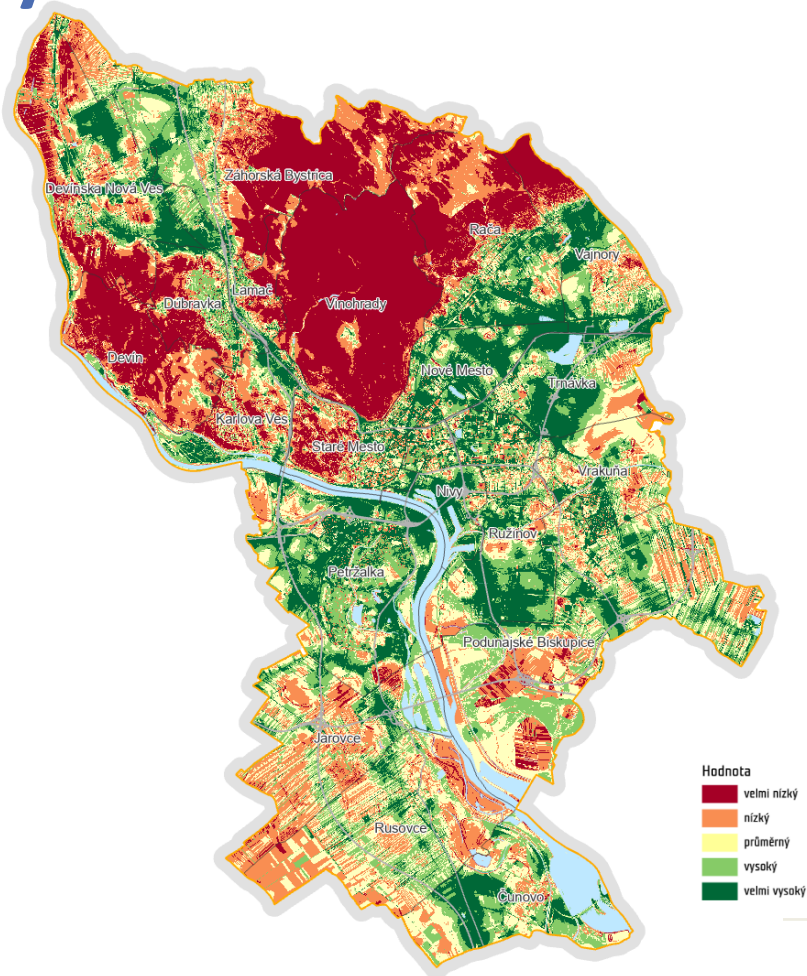

Sport

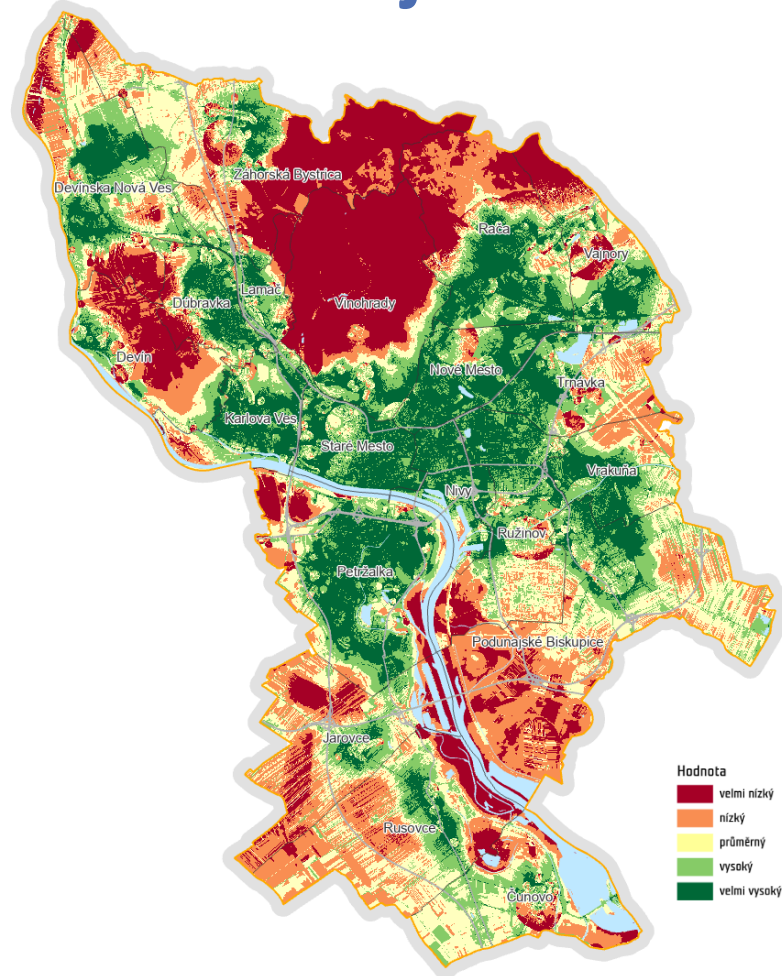

Kategorie územního potenciálu

Výroba

Městská a krajinná zeleň

Stanovení vah

- Saatyho metoda párového srovnání
- Stanovení vzájemného vztahu dvojic kritérií
- Matematický přepoččet do matice vah
- Expertní hodnocení 17 odborníků

	A - wrt Životní prostředí - or B?	Equal	How much more?
1	☒ Čistota ovzduší ☐ Hluková zátěž	☒ 1	☒ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9
2	☒ Čistota ovzduší ☐ Zastoupení ploch zeleně	☐ 1	☒ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9
3	☐ Hluková zátěž ☒ Zastoupení ploch zeleně	☐ 1	☒ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9

CR = 64.5% Adjust highlighted judgments to improve consistency

Resulting Priorities

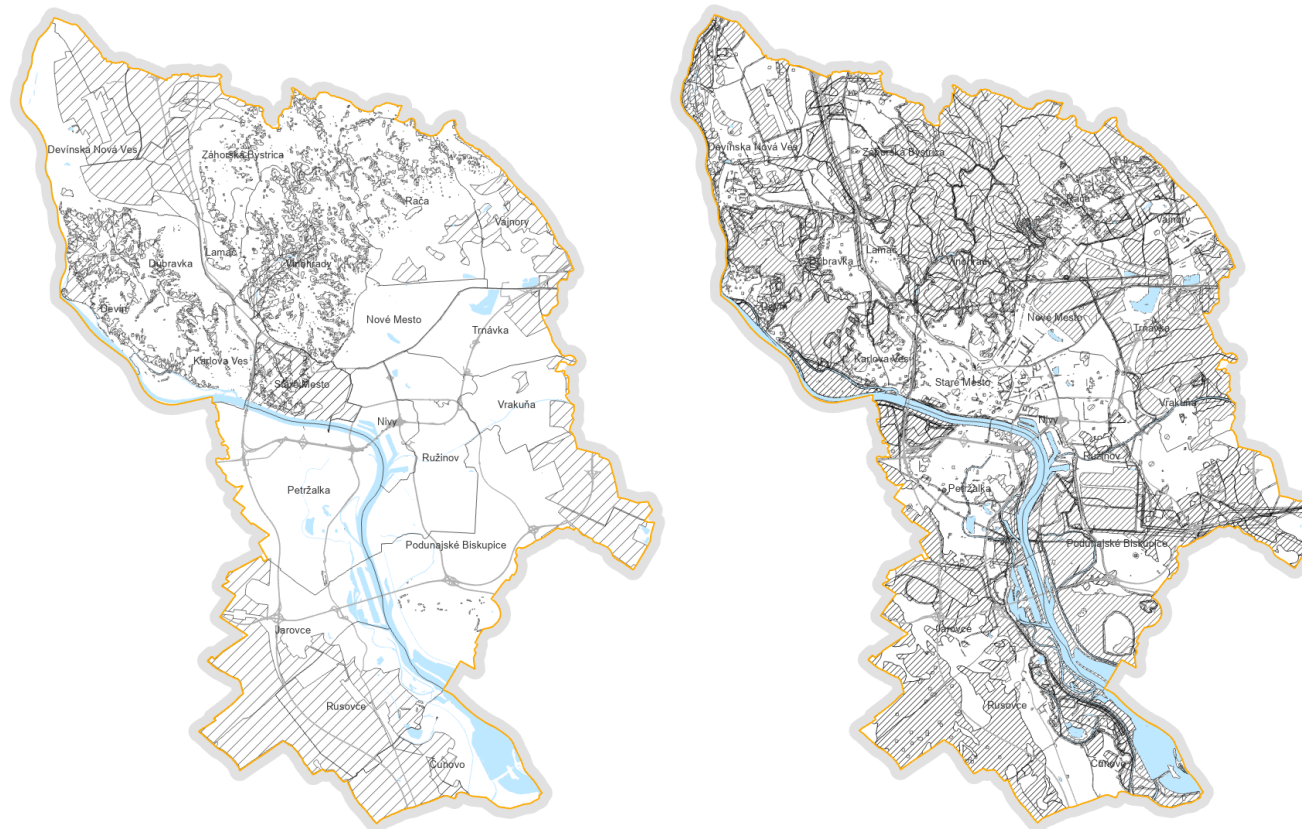
Cat		Priority	Rank
1	Čistota ovzduší	52.8%	1
2	Hluková zátěž	24.5%	2
3	Zastoupení ploch zeleně	22.7%	3

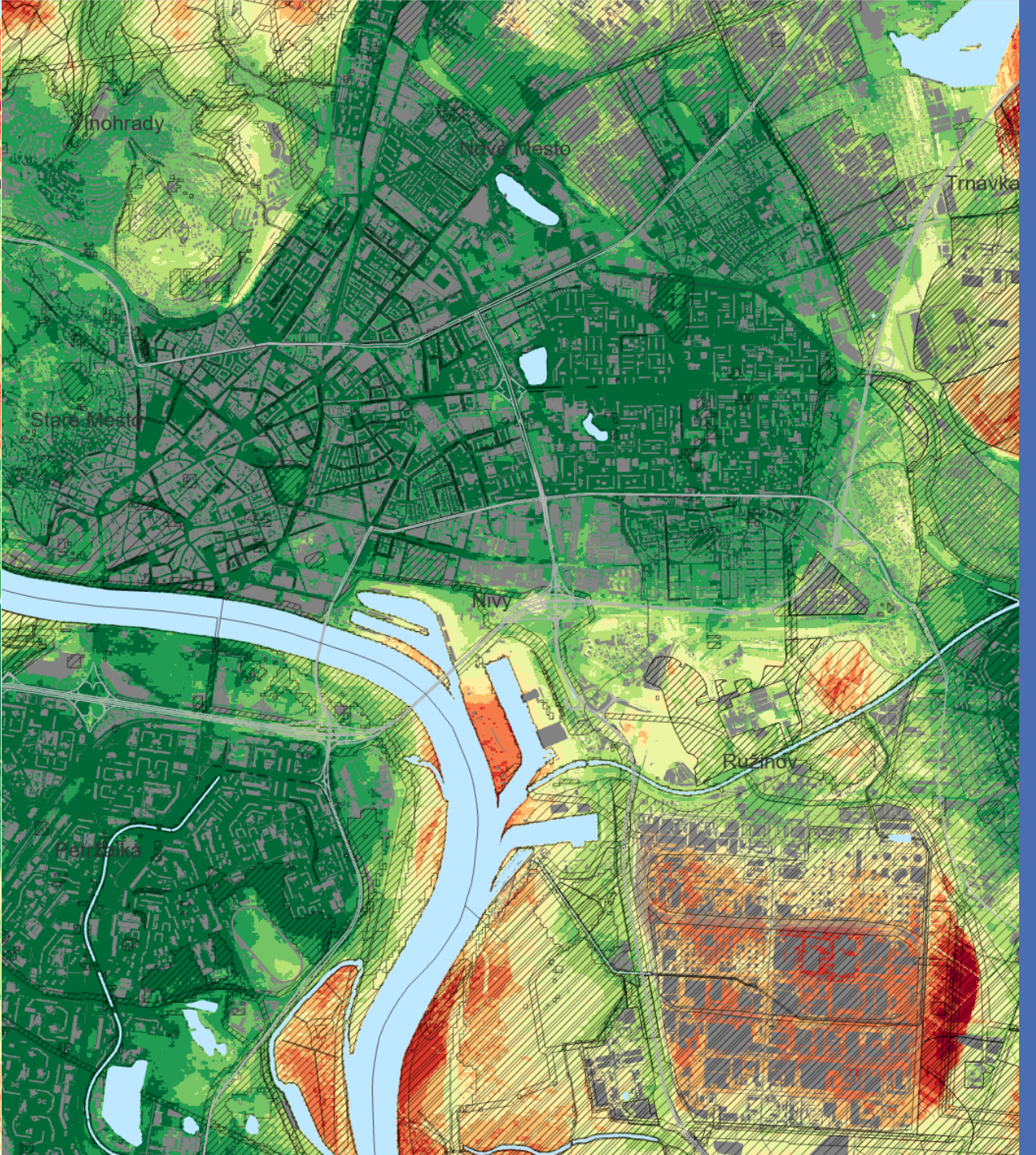
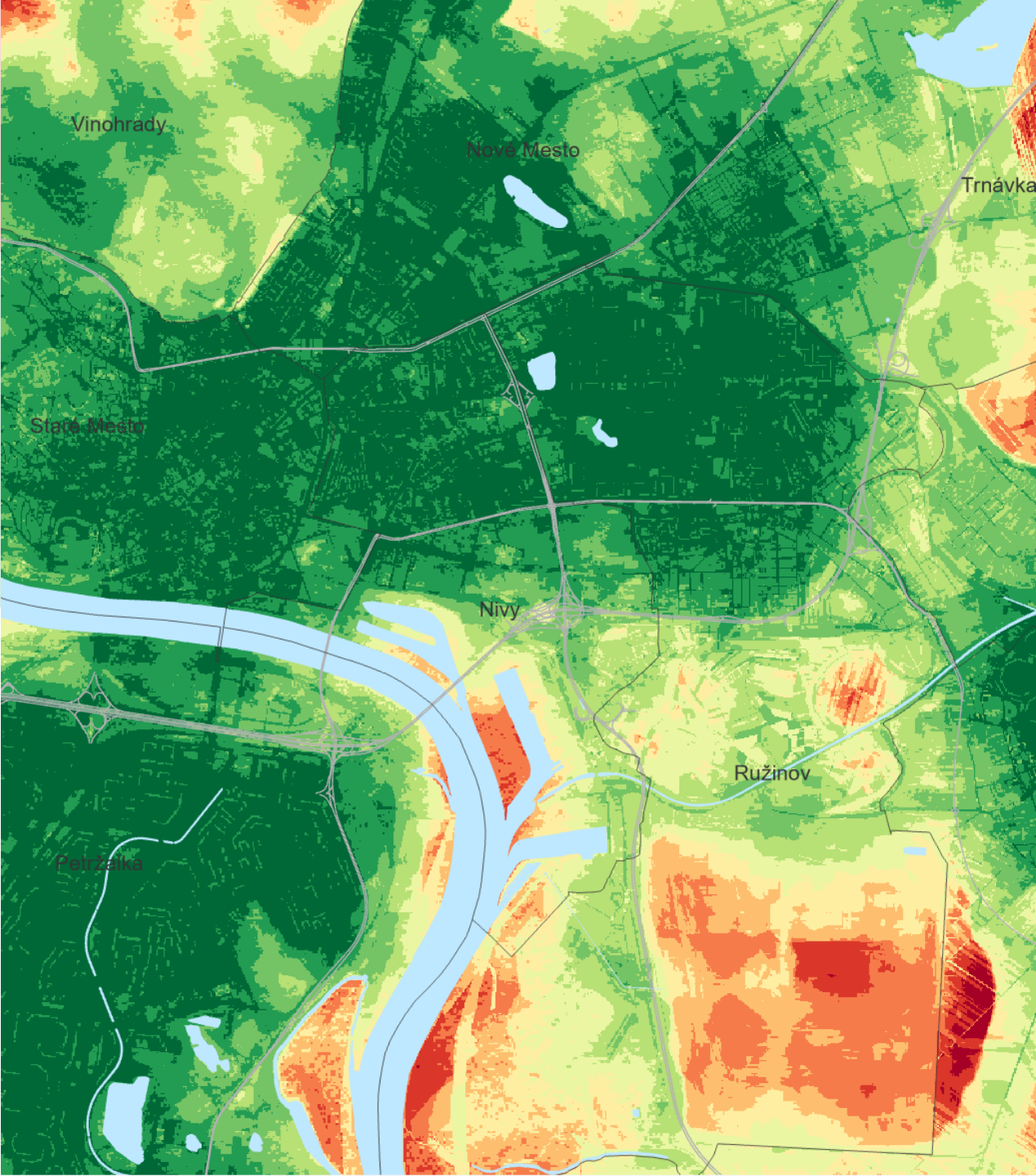
Hodnocení expertů

BYDLENÍ	Final	Median	Průměr	Group result	MIB 1	MIB 2	MIB 3	MIB 4	MIB 5	MIB 6	MIB 7	MIB 8	MIB 9	MIB 10	MIB 11	MIB 12	MIB 13	MIB 14	MIB 15	MIB 16	MIB 17
Vlastnictví parcely	5,0%	5,1%	5,0%	4,7%	3,8%	5,8%	2,7%	4,7%	5,1%	0,4%	4,6%	5,8%	2,8%	1,8%	5,9%	10,9%	9,5%	5,7%	6,1%	7,3%	2,6%
Počet vlastníků parcely	5,0%	4,6%	4,6%	4,9%	3,8%	2,9%	5,4%	4,7%	5,1%	3,9%	4,6%	5,8%	5,5%	7,3%	3,0%	5,4%	3,2%	2,8%	3,1%	3,7%	7,8%
Čistota ovzduší	5,0%	5,7%	5,9%	5,8%	7,6%	6,0%	3,6%	5,7%	3,9%	15,1%	6,8%	12,1%	6,2%	3,9%	4,2%	4,5%	2,9%	6,4%	3,2%	3,2%	5,9%
Hluková zátěž	4,0%	4,2%	4,4%	4,5%	3,8%	2,0%	2,5%	5,7%	2,7%	10,6%	4,2%	7,0%	5,3%	3,9%	3,0%	4,5%	2,9%	2,6%	5,3%	4,5%	4,8%
Zastoupení ploch zeleně	5,0%	5,0%	4,8%	4,9%	5,8%	6,0%	5,1%	2,8%	6,4%	2,7%	5,9%	3,7%	3,8%	11,7%	2,1%	3,2%	5,0%	5,3%	4,5%	2,6%	5,5%
Dostupnost zelených ploch na obyvatele	6,0%	5,3%	5,6%	5,5%	3,4%	6,0%	7,2%	2,8%	6,4%	7,5%	3,6%	3,7%	6,2%	11,7%	1,5%	3,2%	10,6%	4,5%	5,3%	5,3%	6,9%
Dostupnost nákupního centra	2,0%	2,2%	2,1%	2,1%	1,6%	1,6%	1,2%	2,9%	2,2%	0,4%	3,0%	2,8%	2,0%	1,3%	2,6%	2,2%	1,3%	3,0%	1,6%	2,3%	3,7%
Dostupnost mateřské školy	4,0%	4,1%	4,2%	4,3%	4,1%	4,3%	5,1%	4,5%	3,3%	2,6%	3,0%	2,8%	6,5%	2,5%	7,7%	3,8%	2,4%	6,0%	3,2%	6,1%	4,1%
Dostupnost základní školy	4,0%	3,6%	3,6%	3,7%	2,7%	4,3%	3,9%	2,9%	3,3%	0,8%	5,1%	2,8%	4,6%	3,6%	4,4%	3,8%	3,6%	3,0%	3,2%	5,6%	3,6%
Dostupnost základní zdravotnické péče	4,0%	4,1%	3,9%	3,8%	5,0%	4,3%	2,9%	3,4%	2,9%	0,6%	5,1%	2,5%	4,9%	6,3%	5,9%	3,8%	4,1%	3,0%	1,6%	4,1%	6,8%
Dostupnost sociální péče	2,0%	2,2%	2,4%	2,4%	3,1%	2,0%	2,0%	3,4%	2,9%	0,8%	4,0%	1,6%	2,4%	1,8%	3,4%	1,7%	2,2%	3,0%	1,6%	1,9%	3,0%
Dostupnost dětského hřiště	5,0%	5,1%	4,7%	4,9%	3,1%	5,6%	6,0%	5,2%	6,0%	4,4%	6,7%	4,6%	6,0%	2,8%	6,5%	5,1%	3,8%	5,4%	4,5%	2,8%	1,8%
Dostupnost sportoviště	4,0%	3,8%	4,0%	3,9%	3,1%	2,8%	3,8%	2,6%	4,7%	1,4%	6,7%	2,3%	3,0%	5,0%	4,1%	5,1%	3,8%	2,7%	4,5%	2,2%	9,4%
Dostupnost místa každodenní rekreace	4,0%	3,5%	4,3%	4,1%	3,1%	5,6%	1,6%	5,2%	7,5%	1,7%	3,3%	2,3%	3,0%	9,2%	2,6%	5,1%	7,5%	5,4%	2,3%	3,5%	4,1%
Intenzita slunečního záření	5,0%	4,9%	5,3%	5,4%	5,5%	3,1%	6,9%	6,6%	2,7%	6,3%	5,5%	3,5%	4,1%	4,0%	4,9%	4,8%	4,9%	4,7%	3,3%	14,5%	5,1%
Členitost terénu	4,0%	4,1%	4,6%	4,4%	10,9%	6,2%	3,5%	6,6%	5,4%	1,6%	5,5%	7,0%	4,1%	2,0%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	6,7%	7,2%	2,5%
Dostupnost městské hromadné dopravy	6,0%	5,2%	5,2%	5,4%	5,2%	4,2%	5,7%	4,4%	4,3%	2,5%	4,2%	3,9%	8,0%	5,5%	7,7%	4,4%	6,1%	7,3%	5,8%	4,1%	5,2%
Dostupnost regionální hromadné dopravy	3,0%	2,7%	2,9%	3,0%	3,0%	2,7%	4,1%	2,7%	4,3%	2,4%	2,5%	1,9%	2,7%	2,7%	2,7%	2,2%	2,5%	2,5%	4,1%	1,7%	4,1%
Četnost spojů MHD	5,0%	4,6%	5,0%	5,0%	3,0%	3,7%	6,9%	4,4%	3,0%	12,4%	2,5%	5,0%	5,1%	2,7%	5,4%	4,4%	5,5%	4,6%	5,8%	4,1%	6,2%
Vzdálenost obslužné komunikace	4,0%	3,7%	3,7%	3,8%	3,7%	4,5%	3,3%	3,7%	3,0%	4,2%	3,0%	4,0%	3,0%	2,7%	3,8%	4,4%	5,5%	5,5%	4,1%	2,5%	1,4%
Vzdálenost vodovodu	4,0%	3,9%	3,7%	3,7%	4,9%	3,3%	4,1%	4,0%	3,9%	5,6%	2,6%	4,2%	2,4%	2,4%	5,2%	4,4%	1,7%	3,1%	6,6%	3,1%	1,6%
Vzdálenost plynovodu	2,0%	1,7%	1,8%	1,8%	1,8%	3,3%	2,1%	2,6%	1,7%	0,5%	1,7%	2,1%	2,4%	1,1%	1,7%	2,1%	1,3%	1,5%	2,8%	1,2%	0,7%
Vzdálenost kanalizace	3,0%	3,0%	3,1%	3,1%	2,8%	3,3%	4,1%	3,0%	3,6%	5,4%	2,6%	4,2%	1,4%	1,8%	2,3%	3,5%	2,5%	3,6%	5,0%	2,7%	1,1%
Vzdálenost elektra	3,0%	3,3%	2,9%	3,0%	3,7%	3,3%	4,1%	3,0%	3,6%	3,7%	1,7%	2,1%	2,4%	1,4%	3,9%	3,9%	3,4%	3,6%	2,8%	2,1%	1,2%
Vzdálenost teplovodu	2,0%	2,1%	2,0%	2,0%	1,8%	3,3%	2,1%	2,6%	1,8%	2,4%	1,5%	2,1%	2,1%	0,8%	3,0%	1,4%	1,4%	2,4%	2,8%	1,8%	0,9%

Hodnocení limitů

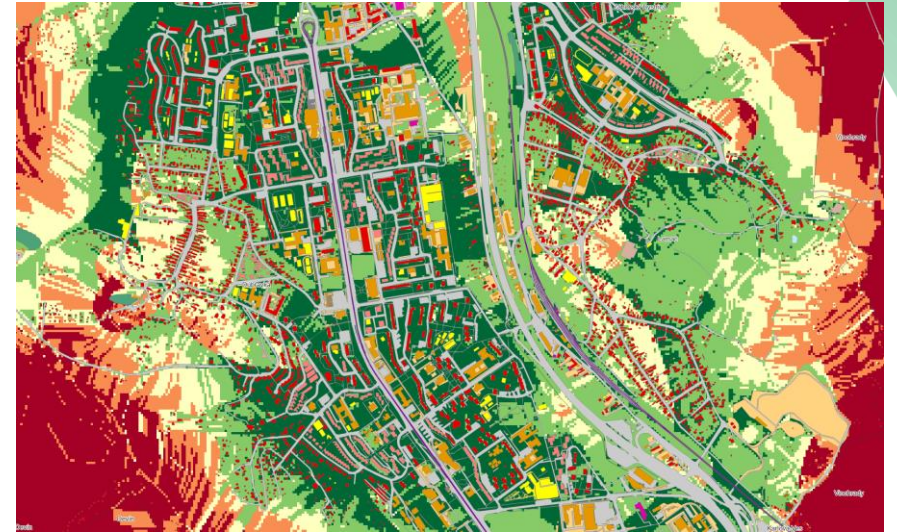
- 5 základních kategorií s různou mírou snižování potenciálu
  - Vylučující
  - Významně omezující
  - Středně omezující
  - Mírně omezující
  - Bez omezení

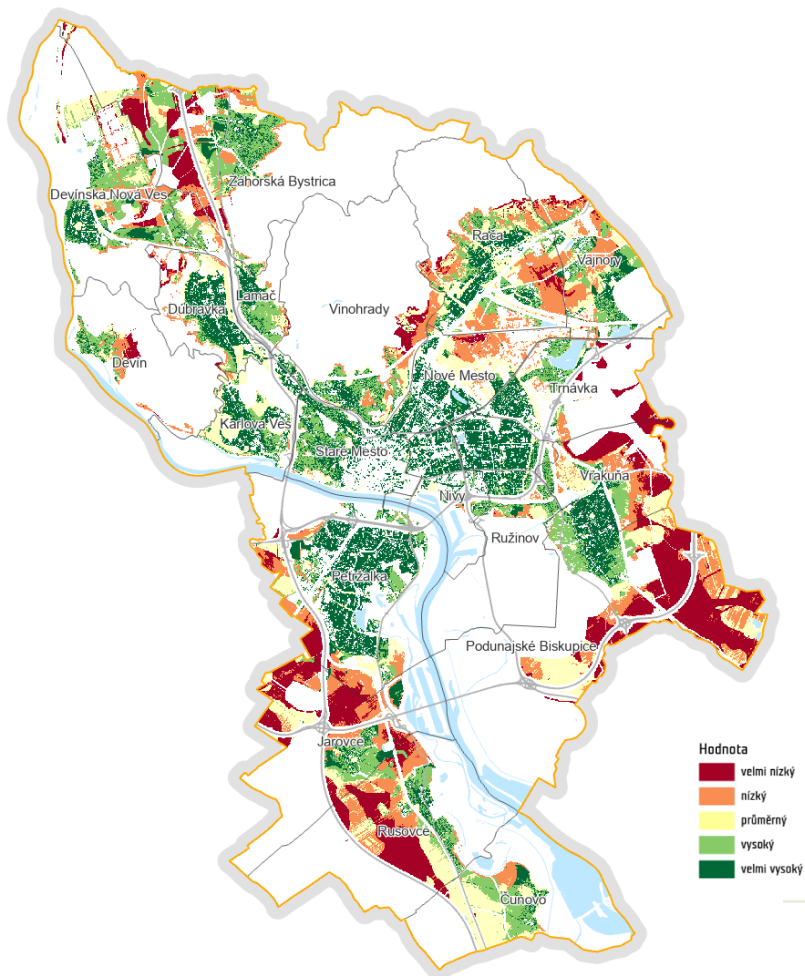
Tvorba scénářů

- Snižování potenciálu na základě limitů
- 3 varianty (scénáře) potenciálu
  - **Pesimistický** (pouze vylučující limity)
  - **Business as usual** (kompromisní / referenční scénář – obvyklé využití limitů)
  - **Optimistický** (limity výrazně snižují nebo zcela omezují hodnoty územního potenciálu)

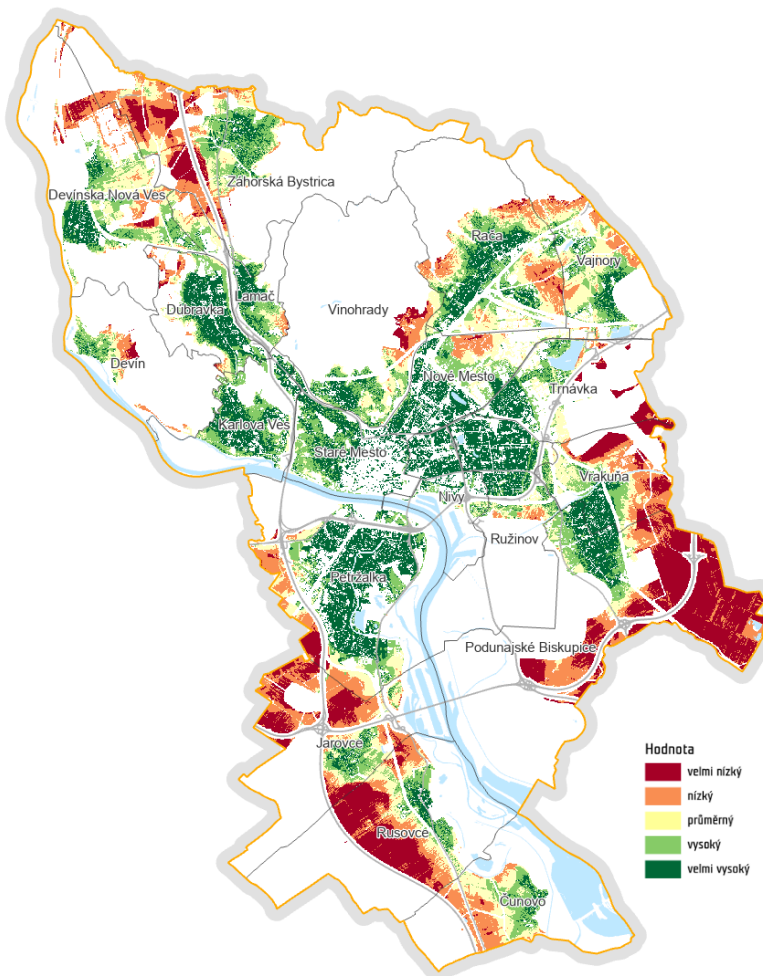

Scénáře potenciálu pro bydlení

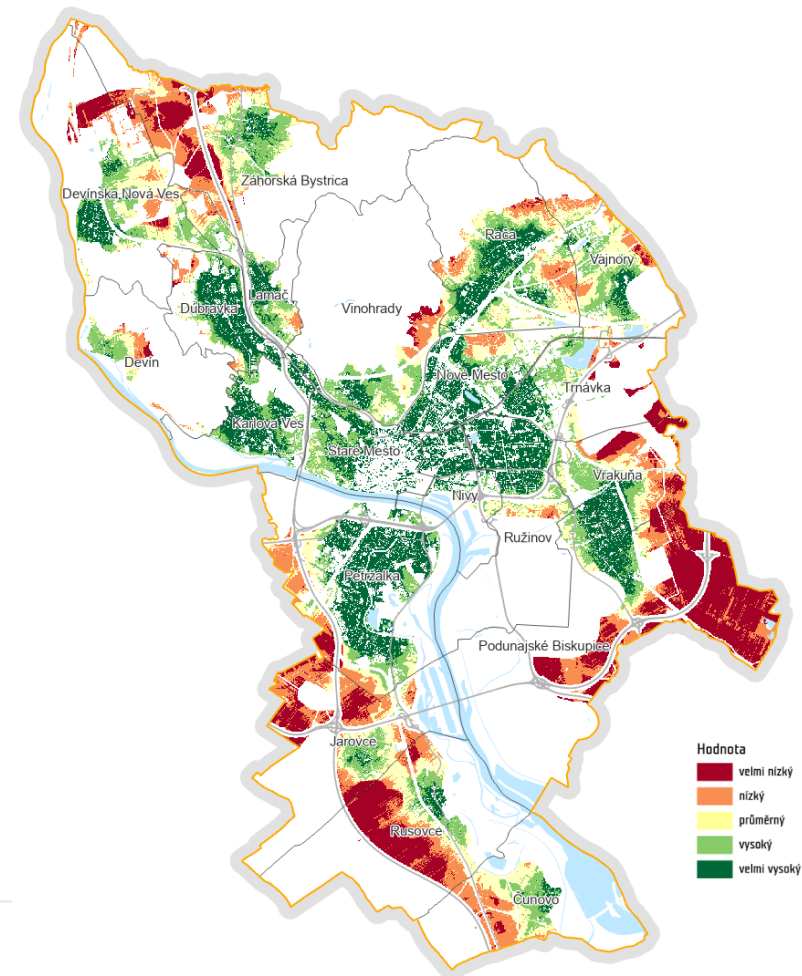
Optimistický

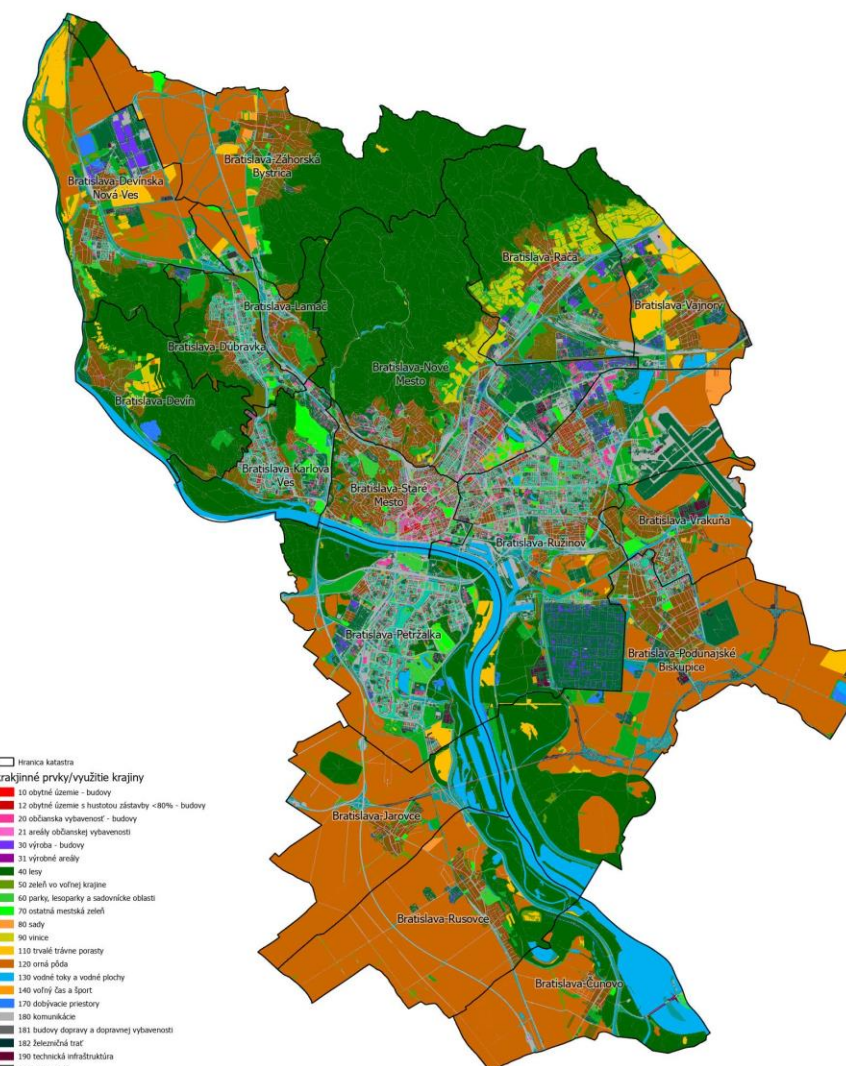
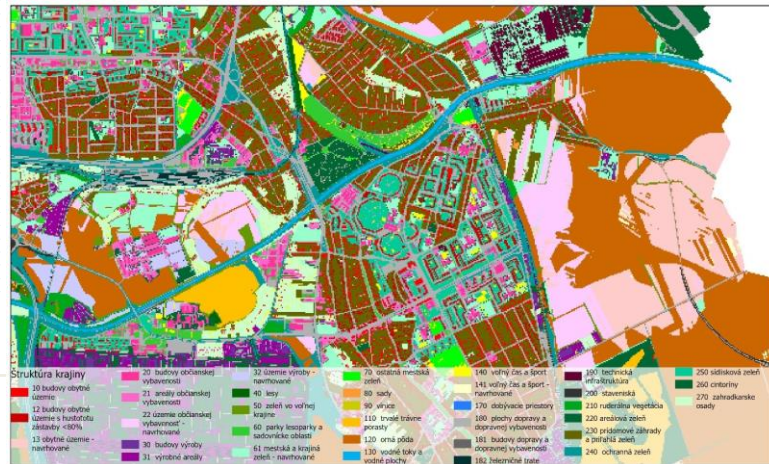
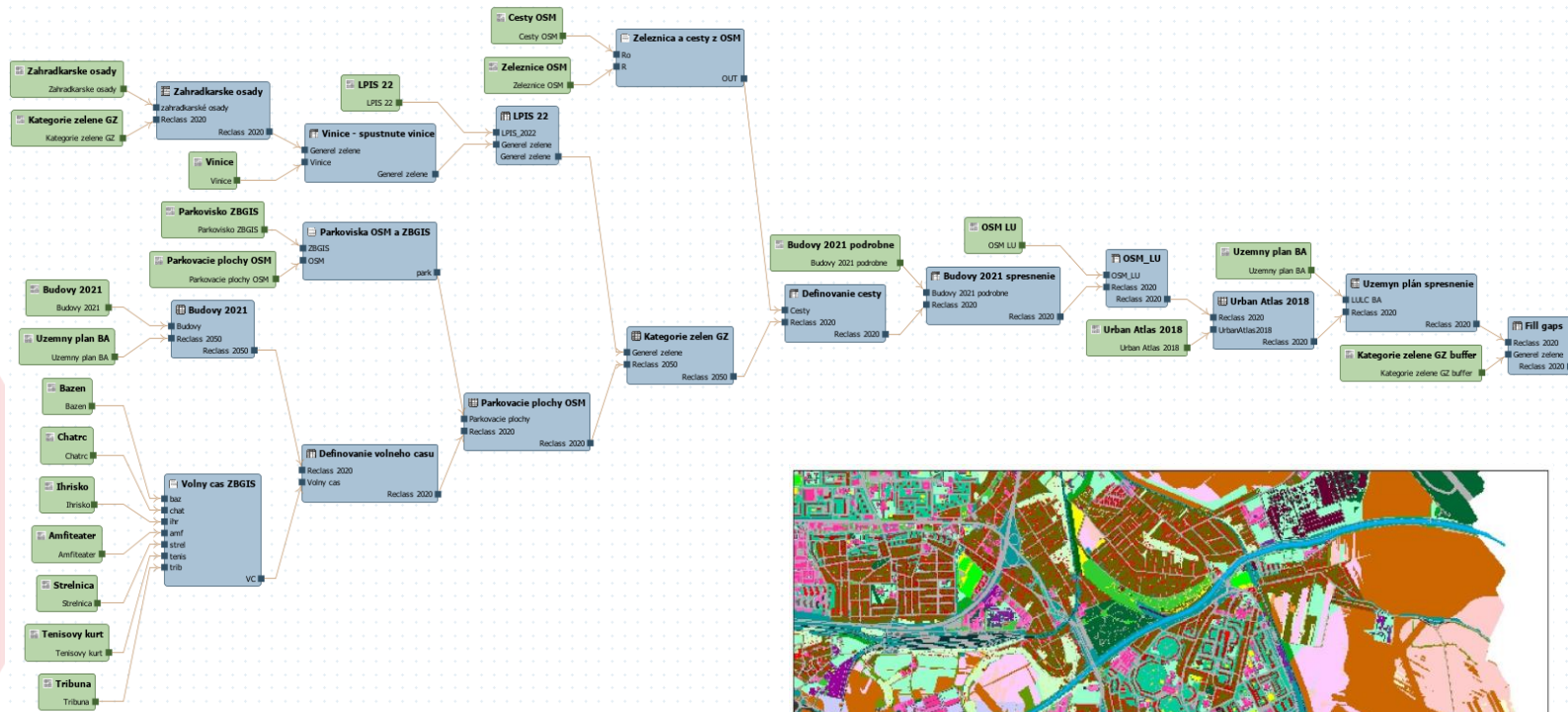
Kompromisní

Pesimistický

Druhotná krajinná štruktúra

Implementácia potenciálu do súčasného stavu

Metodika:

Suchá L., Vaňo S., Jančovič M. et al.

Collaborative scenario building: Engaging stakeholders to unravel opportunities for urban adaptation planning,

Urban Climate,

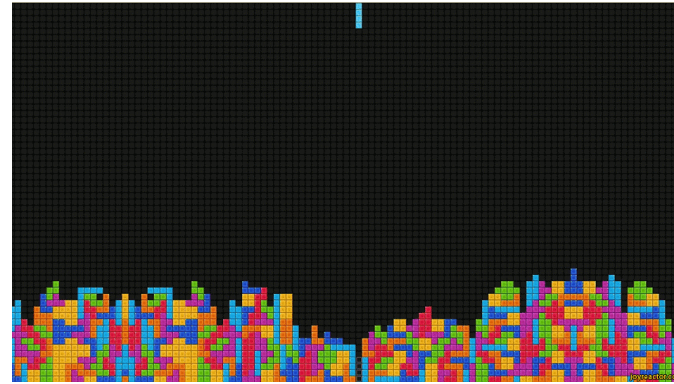
Volume 45,

2022,

101277,

ISSN 2212-0955,

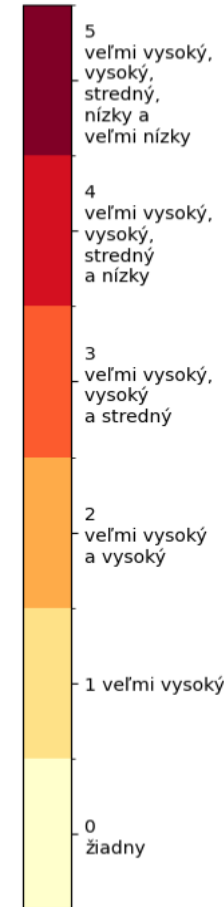
Metodika bola certifikovaná „Ministerstvom životného prostredia ČR“ dňa 7.2.2022 pod jednacím číslom ENV/2022/54714.

Matica pre modelovanie scenáru BAU

výstupy z Urban Planner,
priorita z hora dolu

bývanie	0	0	X	0	1	X	1	1	X	0	1	0	X	1	2	2	2	3	0	0	X	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	1
občianska vybavenosť	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	2	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1	0	0	1
mestská a krajinná zeleň	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	1	0	0	0
šport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	2	0	0	0	0
výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0

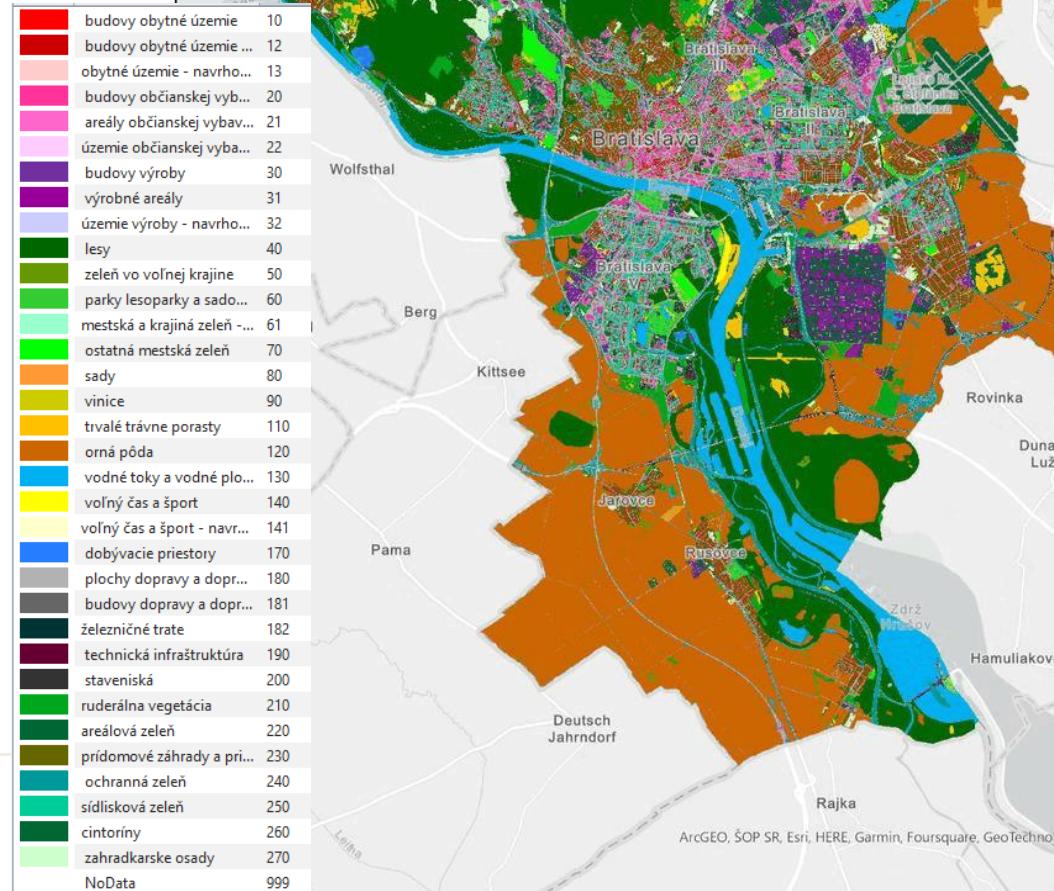
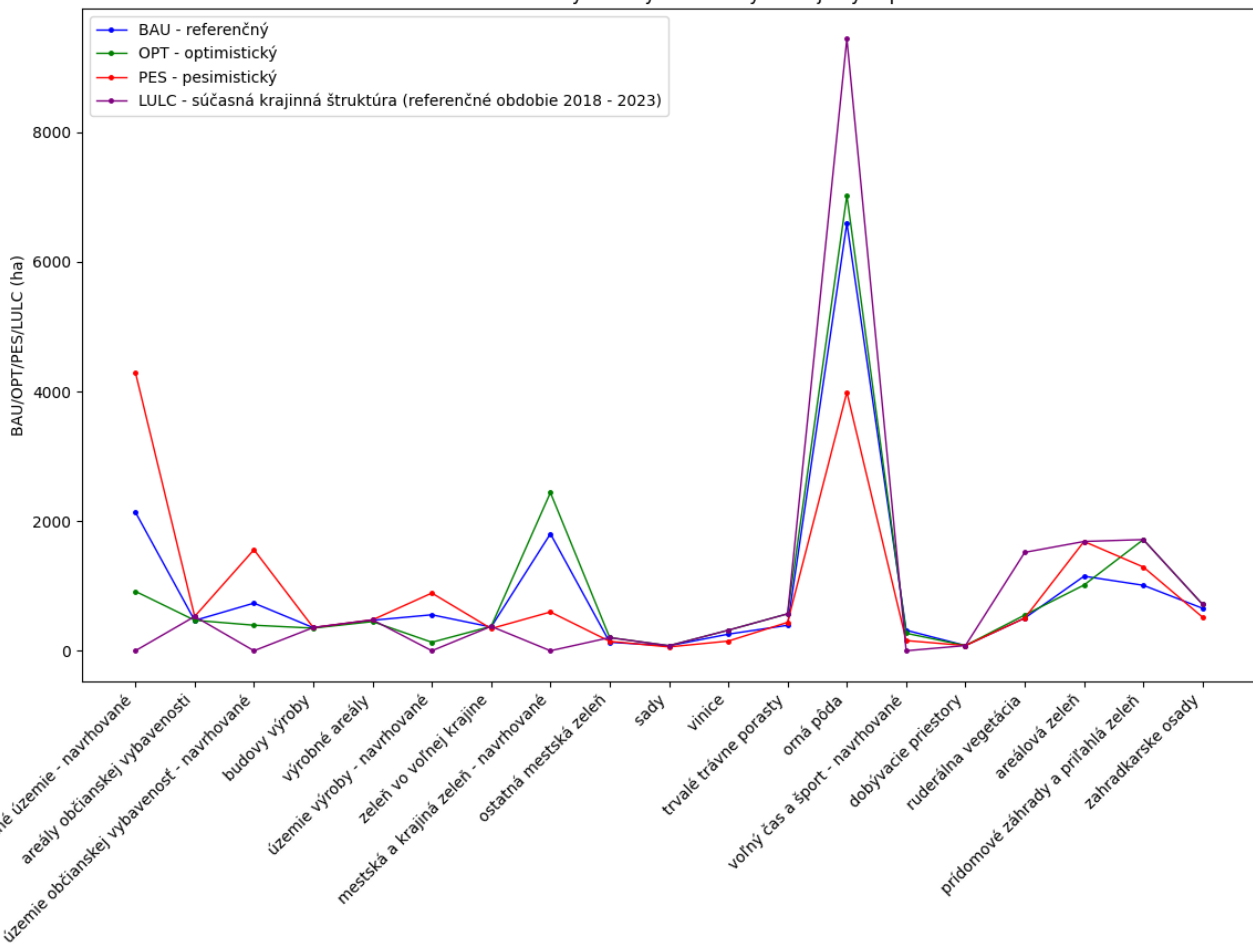
Miera zásahu potenciálu do existujúcej LULC

kategórie LULC, referenčný rozvoj

Budúcnosť? 2050

Scenáre 2050 - zmeny rozlohy v dotknutých krajinných prvkoch

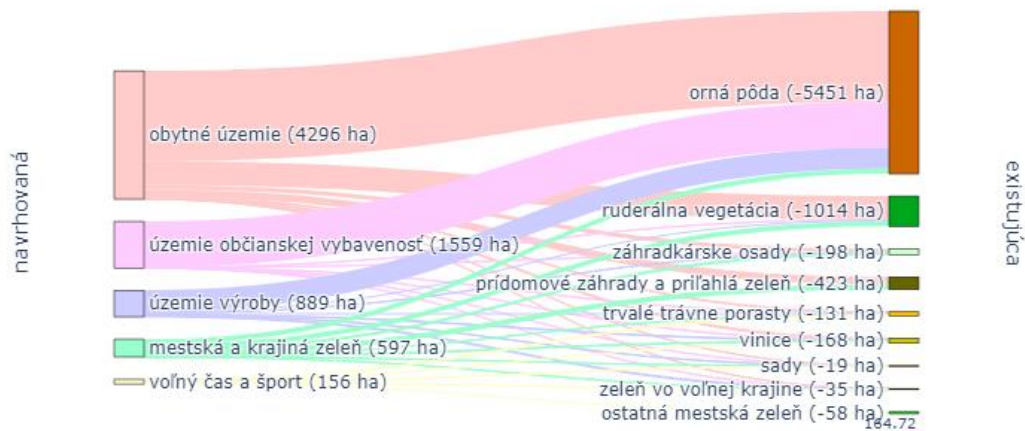

Súčasnosť

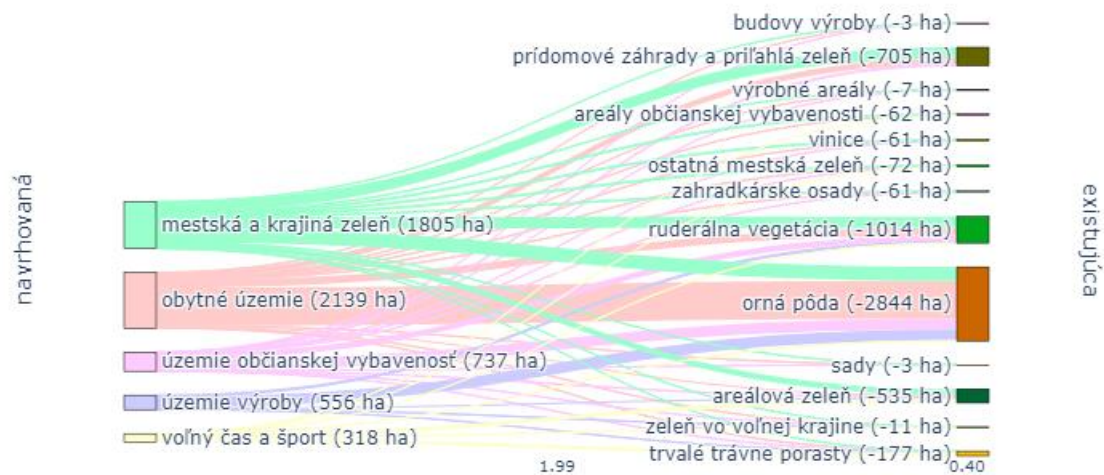
Zmena rozlohy

• Budúcnosť...

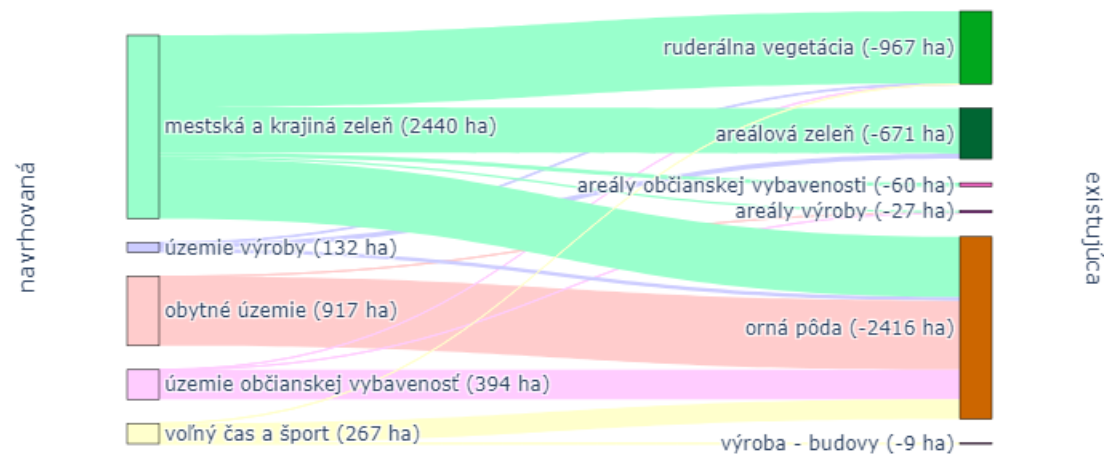
Zmena krajinej štruktúry - pesimistický scenár 2050

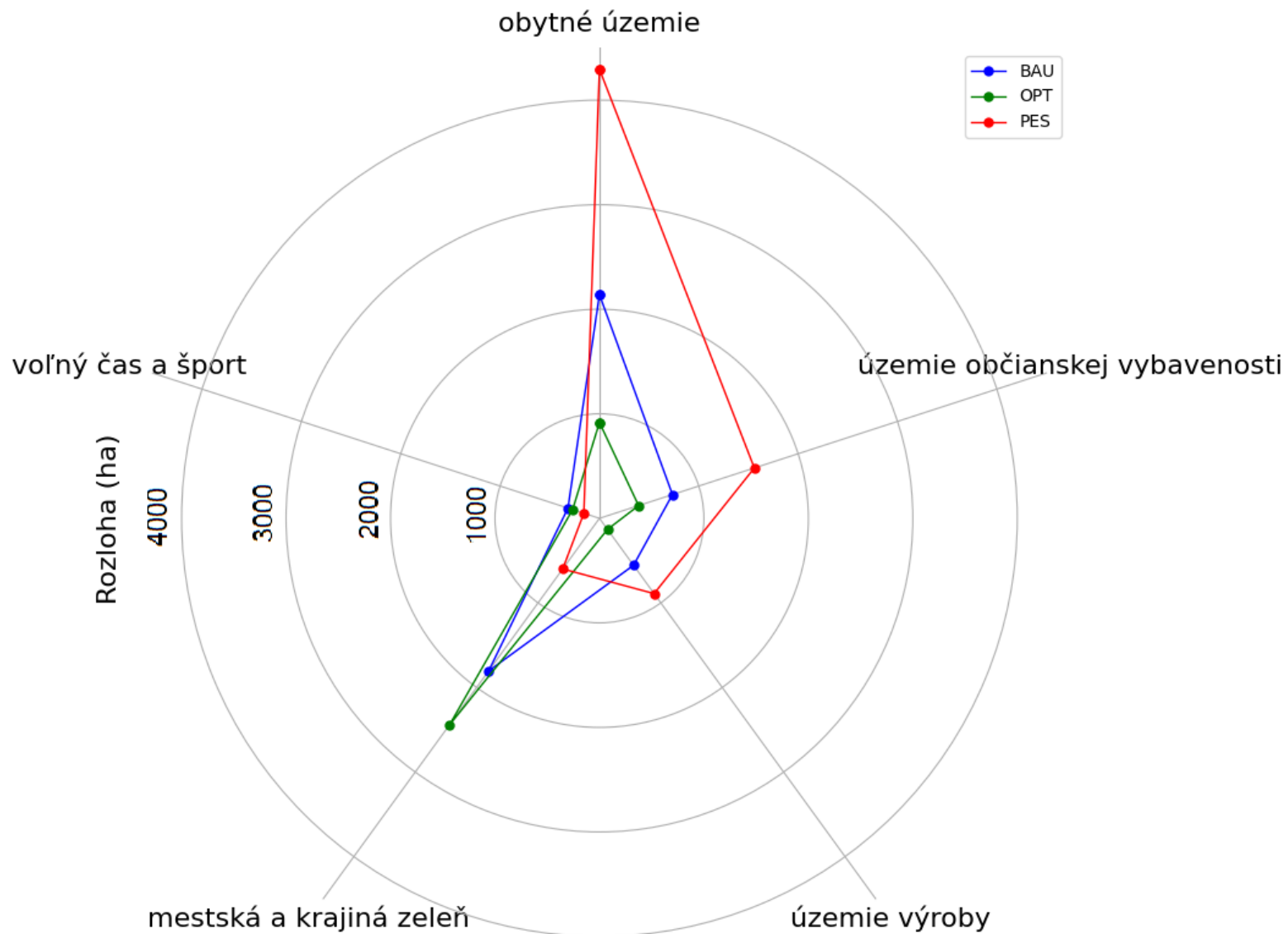
Zmena krajinej štruktúry - referenčný scenár 2050

Zmena krajinej štruktúry - optimistický scenár 2050

Trendy

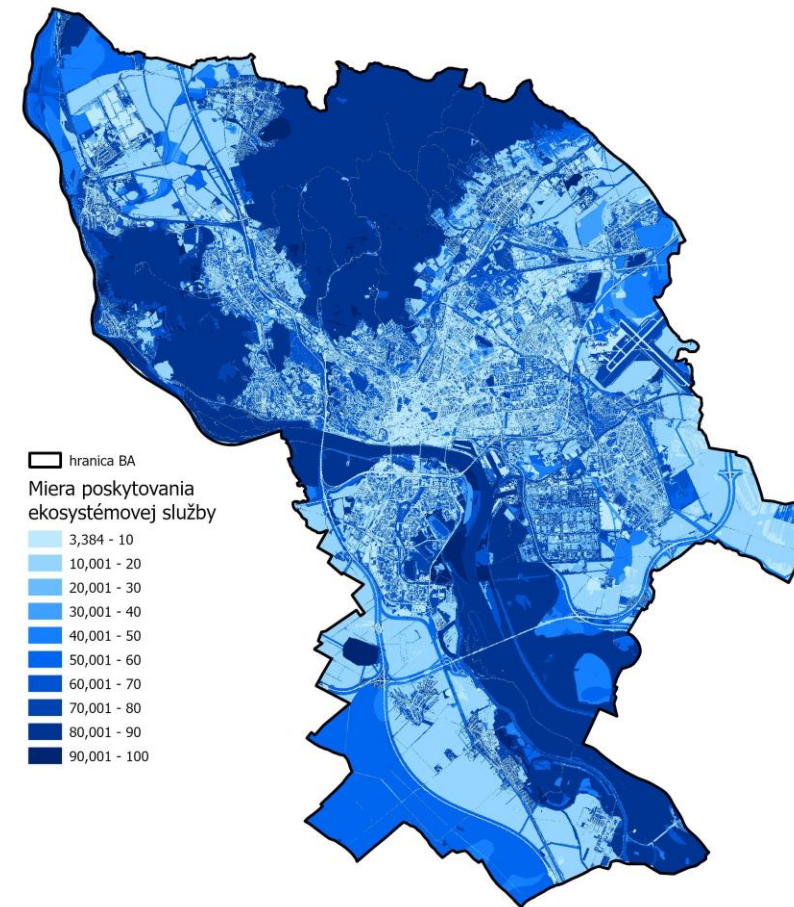
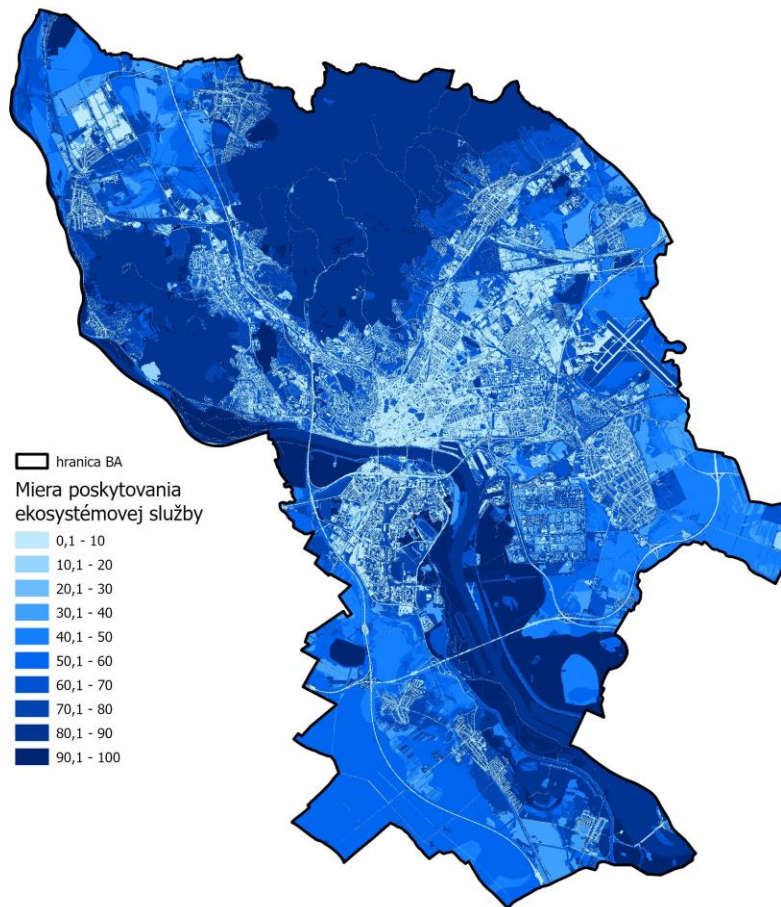
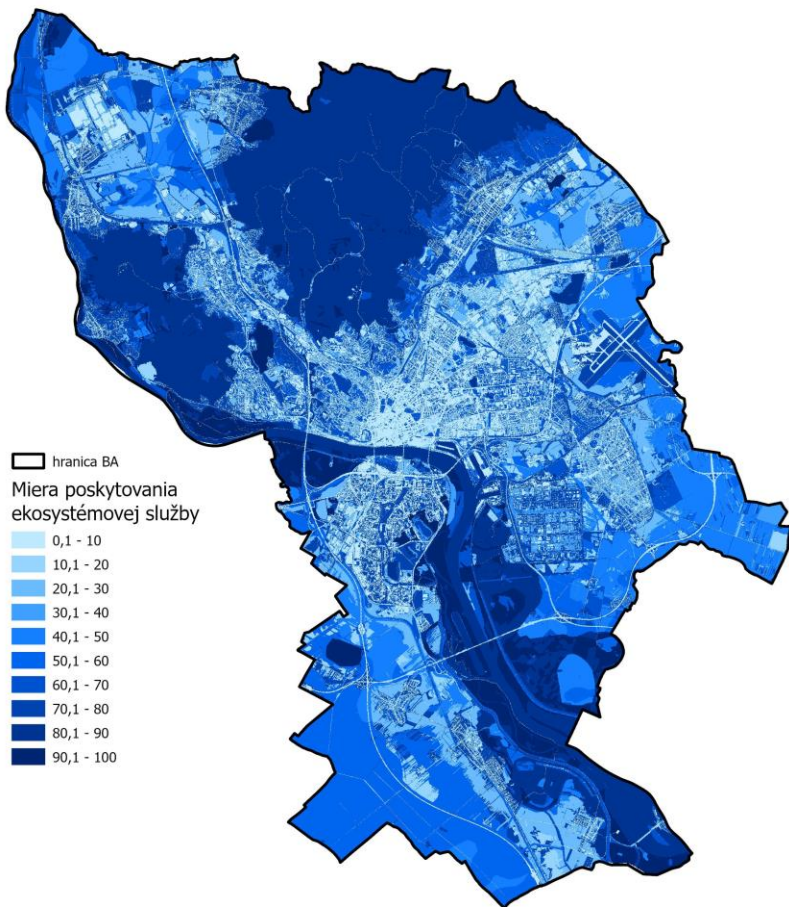
Scenáre 2050

Regulácia odtokových pomerov a ochrana pred povodňami (R4)

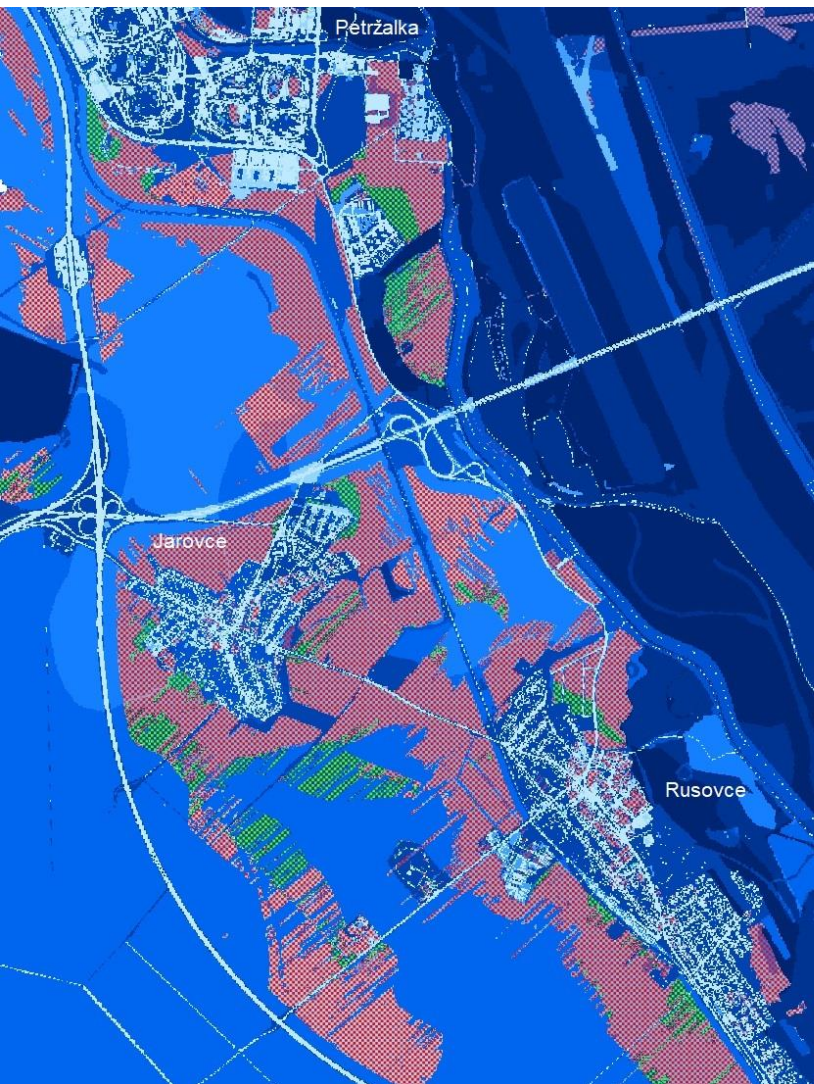
BAU

OPT

PES

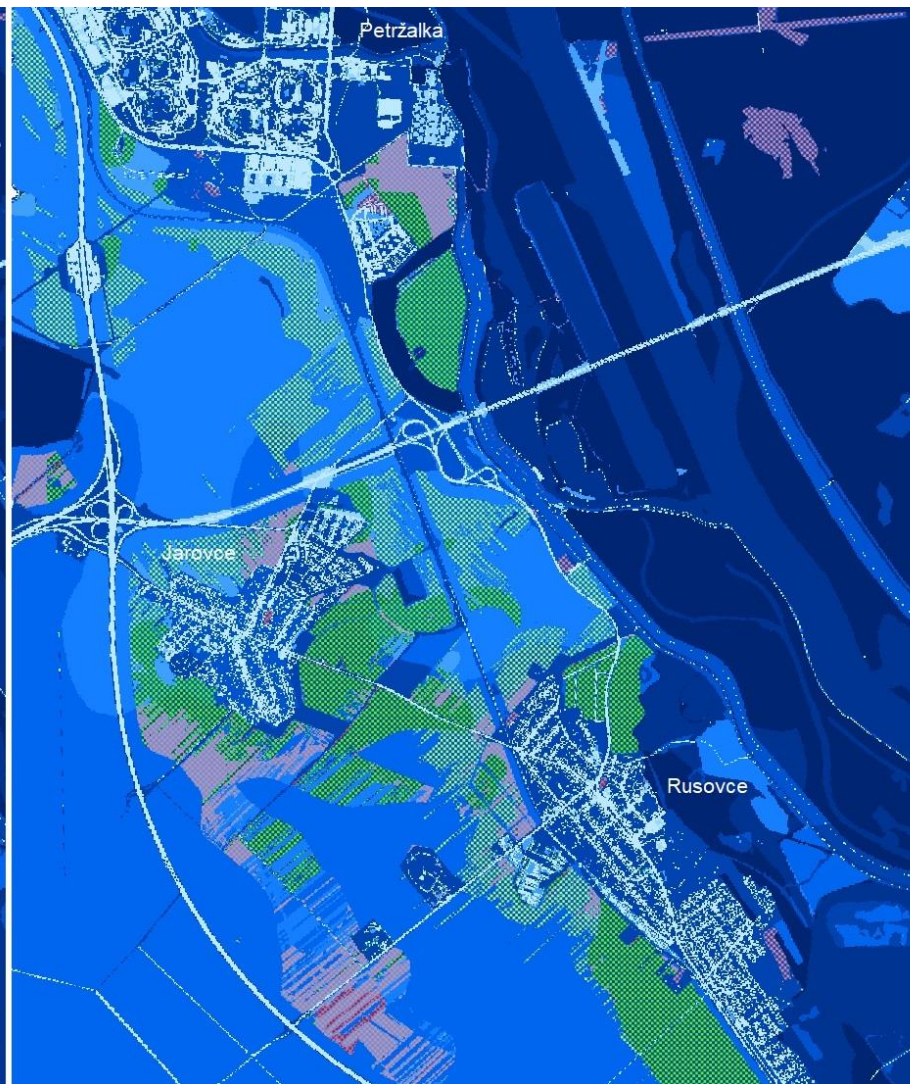
BAU

Zmena stavu ES v porovnaní so súčasnosťou

- výrazné zhoršenie > 20 %
- zhoršenie 10 - 19,9 %
- bez zmeny alebo so zmenou menšou ako 10 %
- zlepšenie 10 - 19,9 %
- výrazné zlepšenie > 20 %

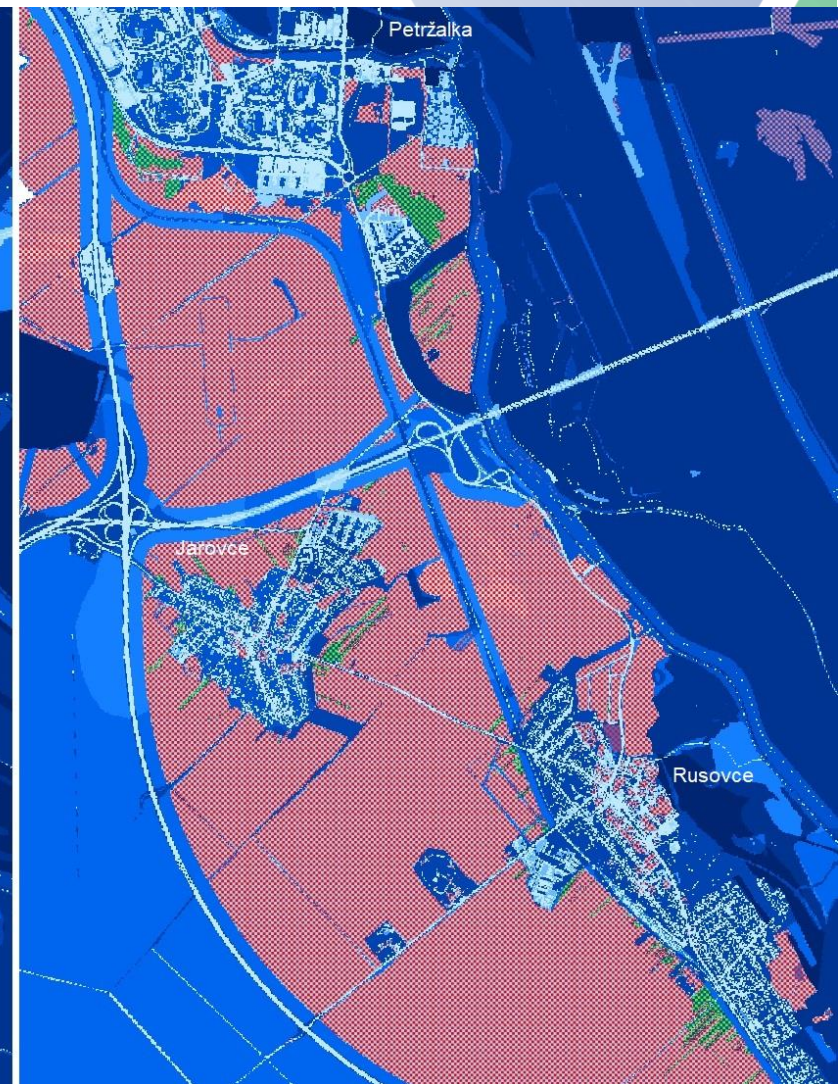
OPT

Zmena stavu ES v porovnaní so súčasnosťou

- výrazné zhoršenie > 20 %
- zhoršenie 10 - 19,9 %
- bez zmeny alebo so zmenou menšou ako 10 %
- zlepšenie 10 - 19,9 %
- výrazné zlepšenie > 20 %

PES

Zmena stavu ES v porovnaní so súčasnosťou

- výrazné zhoršenie > 20 %
- zhoršenie 10 - 19,9 %
- bez zmeny alebo so zmenou menšou ako 10 %
- zlepšenie 10 - 19,9 %
- výrazné zlepšenie > 20 %

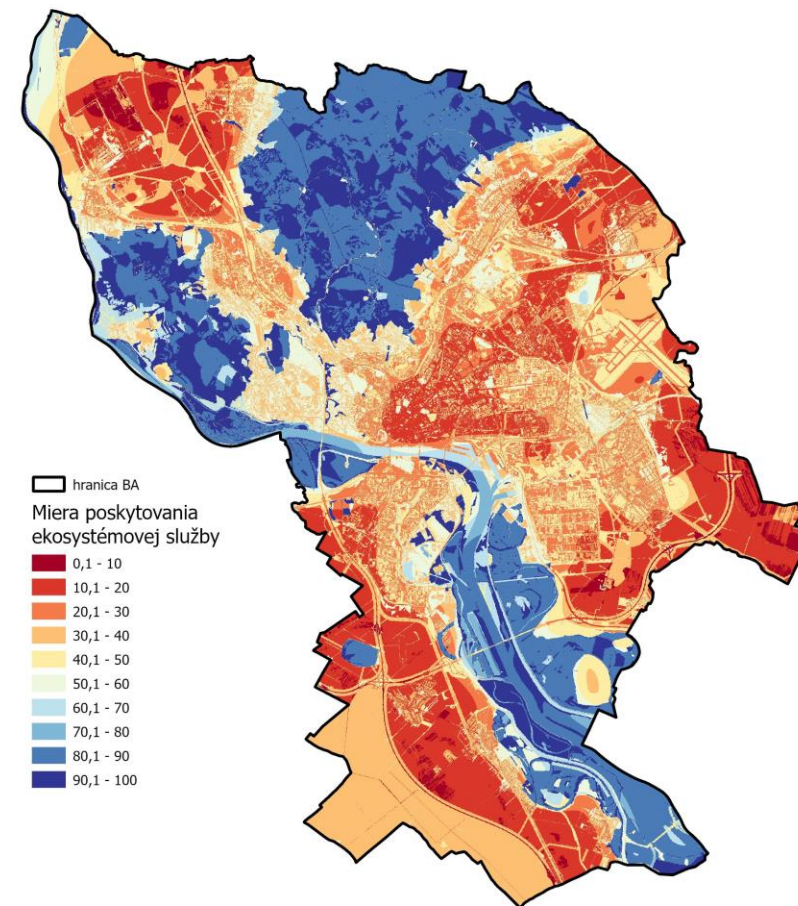
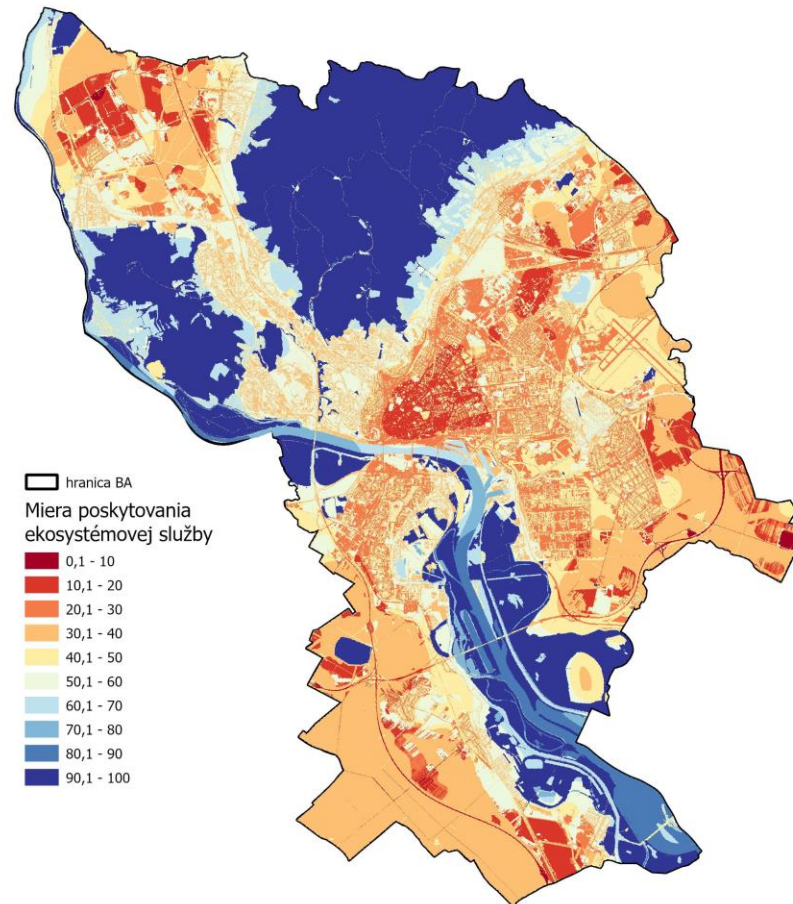
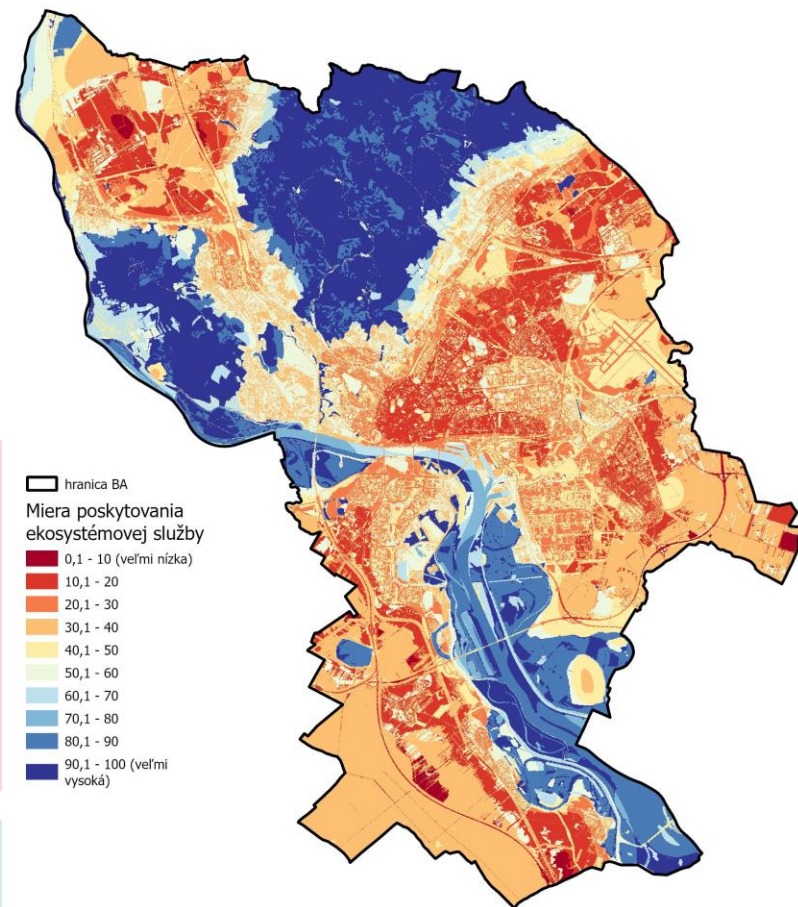
Scenáre 2050

Regulácia miestnych klimatických pomerov (R5)

BAU

OPT

PES

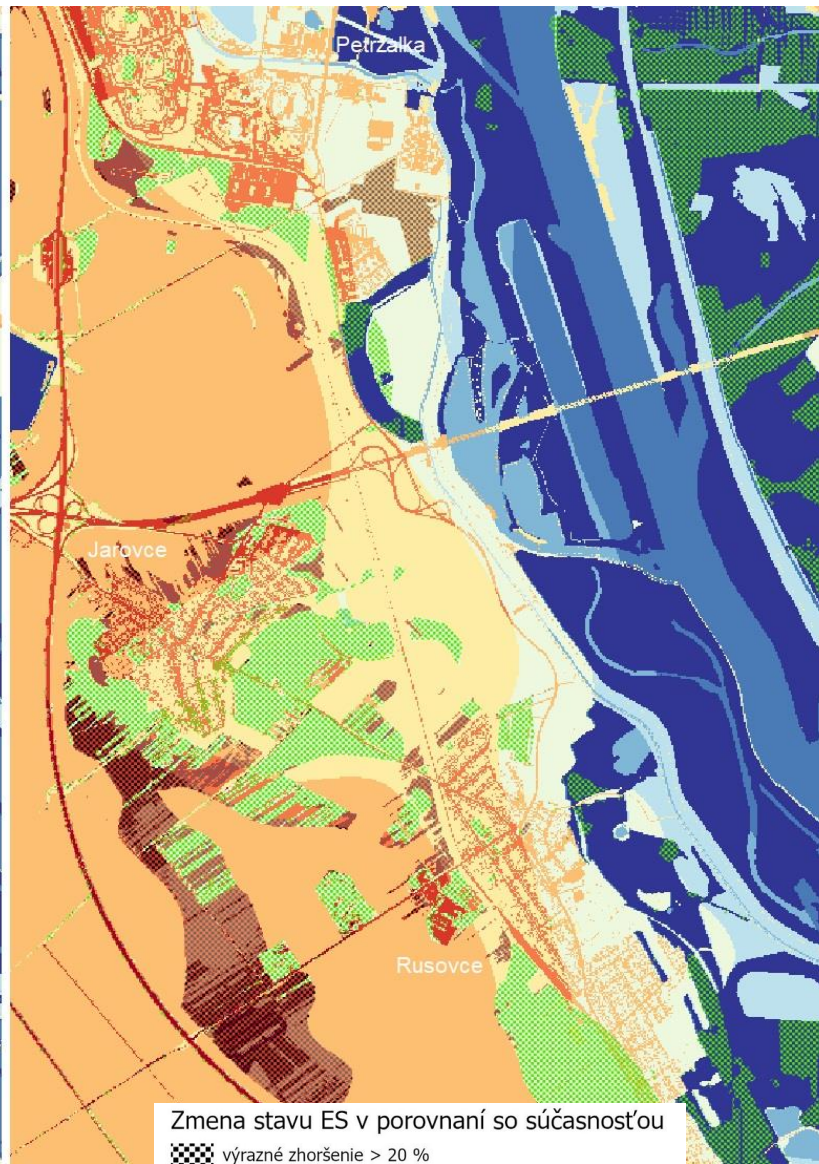
BAU

Zmena stavu ES v porovnaní so súčasnosťou

- výrazné zhoršenie > 20 %
- zhoršenie 10 - 19,9 %
- bez zmeny alebo so zmenou menšou ako 10 %
- zlepšenie 10 - 19,9 %
- výrazné zlepšenie > 20 %

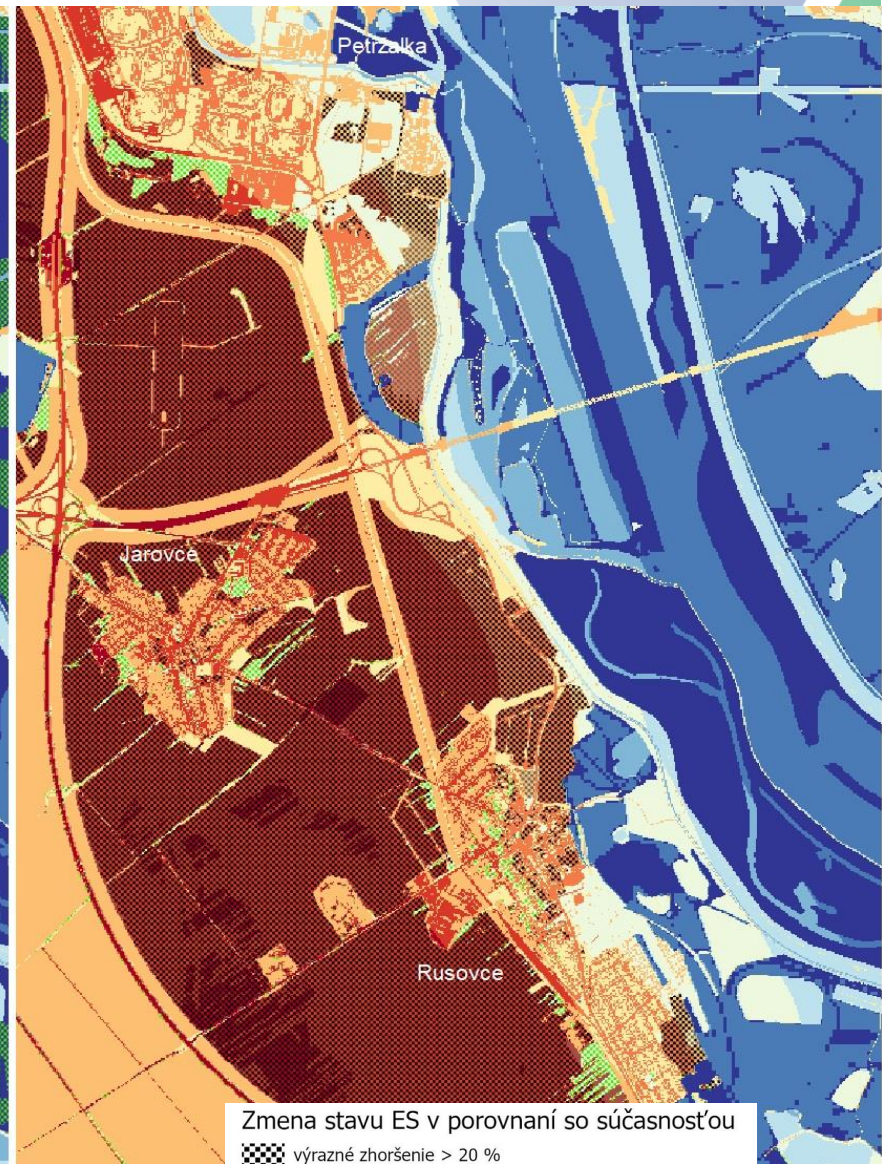
OPT

Zmena stavu ES v porovnaní so súčasnosťou

- výrazné zhoršenie > 20 %
- zhoršenie 10 - 19,9 %
- bez zmeny alebo so zmenou menšou ako 10 %
- zlepšenie 10 - 19,9 %
- výrazné zlepšenie > 20 %

PES

Zmena stavu ES v porovnaní so súčasnosťou

- výrazné zhoršenie > 20 %
- zhoršenie 10 - 19,9 %
- bez zmeny alebo so zmenou menšou ako 10 %
- zlepšenie 10 - 19,9 %
- výrazné zlepšenie > 20 %

**THIS IS HOW GEOSPATIAL PROFESSIONAL
SEE EARTH**

jaroslav.burian@urbanplanner.cz
martin.jancovic@mib.sk